

Београд - Бивши комесар ЕУ за проширење Гинтер Ферхојген каже за Данас да би српска кандидатура за чланство у Унији могла да у октобру, као што је и најављено, буде прослеђена Европској комисији, као и да постоји могућност да Србија добије статус кандидата у другој половини 2011. године.

- Технички, то значи да Комисија добија налог Савета ЕУ да на захтев Србије за прикључење да оцену и да на темељу те оцене изнесе предлог да ли Србија треба или не да добије статус кандидата. Ако Комисија жели, може прилично брзо да то уради. Свакако је могуће да одговарајућа одлука уследи у другој половини идуће године. Ипак, преурањено је говорити о прецизним роковима - каже у разговору за Данас Гинтер Ферхојген, који се после деценије рада у ЕУ повукао у публицистику и професуру на Европском универзитету Виандринна у Франкфурту на Одри, а у Београду је боравио на позив Фондације Фридрих Еберт.

Шта утиче на "жељу" Комисије да брзо ради?

- Ако је сигнал који потиче од земаља чланица ЕУ позитиван и њихова политичка воља је таква да сви желе да се у процес унесе већа динамика онда ће, бар је то моје искуство, Комисија учини све да убрза рад. Комисија игра велику и важну улогу и може, како је прошлост показала, да енергично убрза такав процес, али код прикључења или неприкључења она ипак није одлучујућа. О процесу у суштини одлучују државе чланице ЕУ, а неке од њих тек морају да буду убеђене.

Како коментаришете тврдње појединих западних дипломата да су најаве европских интеграција држава Југоисточне Европе заправо "шаргарепа" којом Брисел одржава мир и безбедност у региону, а да до тога заправо никада неће доћи?

- То је сасвим погрешно и апсолутно цинично становиште. Уопште не могу да се сложим с тим да се Србима ставља пред нос чувена "шаргарепа", до које заправо никада не могу да дођу. Србија има јасан пристанак, и то од 1999. године. То "зелено светло" је увек изнова понављано и, по мени, никада није постојала сумња да ЕУ, у сопственом интересу, заиста жели комплетну интеграцију овог дела Европе, укључујући и Србију.

Да ли ће и на који начин КиМ бити услов за даље европске интеграције Србије?

- Питање Косова мора да се реши паралелно с процесом приступања. Решење мора да постоји и на крају морамо доћи до стање с којим и Београд и Приштина могу да се помире и да с њим живе. Не могу сада да кажем како ће изгледати то стање, али веома је важно да са српске стране постоји спремност да се разговара. Из понашања Србије у вези с резолуцијом у Генералној скупштини УН, процењујем да је српска Влада свесна да косовско питање не сме да се претвори у одлучујућу препреку. Сада треба да наставимо даље, а да у овом тренутку не постављамо нове услове.

Изјавили сте да би проблем недефинисаних државних граница Србије могао да утиче на њене евроинтеграције. Колико је за то одговорна ЕУ, чијих су 22 чланице признале самопроглашену косовску независност, а и ви сте јавно изrekli да су Румунија и Бугарска "добиле попуст" за улазак у Унију захваљујући свом војном и политичком држању 1999?

– Одлука из 1999. да се и с Румунијом и Бугарском покрену преговори о придруживању заиста су били повезани с геополитичким положајем и ратом на Косову. Свим факторима било је јасно да је стабилност на Југоистоку Европе апсолутни приоритет, а Бугарска и Румунија биле су, а и даље јесу, кључне земље како би се то обезбедило. Оне су испуниле очекивања и, у првом реду, саме су остале стабилне. Преговори са земљом, чије границе нису дефинитивно одређене, за ЕУ је нешто ново, јер тај проблем до сада није имала. Такав проблем не може да остане нерешен на крају процеса придруживања. Што се тиче европских земаља које су признале косовску независност, оне су уверене су да нема повратка Косова у Србију, јер је оно практично од 1999. под управом ЕУ, у оквиру УН, а не Србије.

(Данас)